

УДК 616.314-053.2-084

©В. С. Мельник, А. Ф. Горзов

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Проблеми обізнаності дітей, які виховуються у дитячих будинках, із питань профілактики стоматологічних захворювань

За даними ВООЗ, серед причин захворювань людини 20 % складають спадкові чинники, 25 % припадає на умови навколишнього середовища і 55 % — на обставини, пов'язані зі способом життя. Щодо основних стоматологічних захворювань (ОСЗ) — карієсу зубів і захворювань тканин пародонта на фактори ризику, пов'язані зі способом життя, припадає близько 80 %, на рівень організації стоматологічної допомоги — 10 % й інші залежать від екології і спадковості. Тому медицині не відомо жодне інше захворювання, яке б так добре піддавалося контролю, як карієс.

Метою цього дослідження було вивчення обізнаності дітей у віці 11 — 16 років, які виховуються в дитячих будинках Закарпатської області з питань профілактики ОСЗ.

Анкети, що містять 34 питання з різних аспектів профілактики ОСЗ, поділили серед 120 дітей під час проведення позакласних заходів. Повернуто 110 анкет (90,4 %). Дані анкетування оброблені на ПК з використанням пакета статистичних програм «Statistica 6,0».

При аналізі блоку питань, що стосуються формування гігієнічних навичок із догляду за порожниною рота, було виявлено, що всі діти регулярно чистять зуби і більшість (55,6 %) робить це 2 рази на день. Разом з тим, тільки 25 % дітей чистять зуби після сніданку та перед сном, після останнього споживання їжі. Ці дані свідчать про те, що такий режим гігієни не може забезпечити здоров'я зубів, тим більше, що для чистки зубів використовуються зубні пасти, які містять низькі концентрації фторидів («Сімейна», «Жемчуг»). Всі діти міняють зубну щітку через 2 — 3 місяці, а 39 % з них використовують жувальну гумку для

свіжого подиху і стільки ж дітей уникають посміхатися через стан своїх зубів. Аналіз даного блоку питань дозволив зробити висновок, що у дітей є гігієнічні звички, але вони не адекватні для збереження стоматологічного здоров'я. Другий блок питань дозволив нам виявити знання з питань профілактики карієсу зубів та захворювань пародонта. Більшість дітей вважала, що здоров'я зубів (62 %) і ясен (55,6 %) залежать від несприятливої екології та поганої спадковості й не можна попередити карієс (66 %) і захворювання ясен (75 %). Правильно відповіли про значення фтору в профілактиці карієсу тільки 6 дітей (4 %), але майже всі діти знають про шкоду солодоців для зубів, разом з тим, вони кладуть в чай 2 — 3 ложки цукру. 89 % респондентів заявили, що потрібно регулярно чистити зуби. У цілому неповні або неправильні відповіді на даний блок питань були виявлені у 88 % дітей. Хоча діти і відповіли, що стоматолог навчав їх чистити зуби (71 %), але у них не було уроків здоров'я в дитячому будинку. Діти оцінили діяльність стоматолога, який лікував їм зуби, на «4» і «5». Діти відвідують стоматолога при появі у них проблем або їх записують на прийом вихователі. Половина респондентів відчувала зубний біль.

Знання дітей, які виховуються в дитячих будинках, не адекватні для формування звичок здорового способу життя з профілактики стоматологічних захворювань. Необхідно проводити стоматологічне та гігієнічне навчання вихователів і вчителів дитячих будинків з питань профілактики стоматологічних захворювань для вироблення у дітей навичок здорового способу життя.